

TOIMENPIDEALOITE 74/2006 vp

Metsätilojen perintö- ja lahjaverokohtelu

Eduskunnalle

Metsä vaatii kasvaakseen päätehakkuikeiseksi nopeimmillaan eteläisessä Suomessa peltokoi-vikkona 50 vuotta ja pisimmillään männikkönä Lapissa yli 110 vuotta. Se on nykyisessä kvartaalitaloudessa pitkä aika. Keskimääräisesti metsän kasvu taimesta tukkipuiksi kestää 80—100 vuotta, ja sinä aikana tilalla tehdään kahdesta kolmeen sukupolvenvaihdosta. Metsäomistuksen vaihtumisen tavallinen väli on 30 vuotta.

Tällä hetkellä metsän uutta omistajaa rasittavat siis päätehakkuvaiheen suurin tuloihin sisältyvät eivät vain aiemmat ja nyt tulevat uudistamiskulut, vaan myös isän ja isoisan maksamat perintö- ja tai lahjaverot. Vaikka yksittäisessä tapauksessa ei kyse ole suuresta summasta, se silti rasittaa metsätalouden matalaa tuottoastetta, joka on noin 3—4 % sijoitetulle pääomalle. Lisäksi verotus vaikuttaa heti uuden omistajan talouteen.

Sukupolvenvaihdosta suunnittelee vuosittain yksin Häme-Uudenmaan metsäkeskuksen alueella yli 700 henkeä. Koko maassa luku on 8 000—10 000 sukupolvenvaihdosta vuodessa. Kun tiedetään, että tiloista vain noin 20 % vaihtaa omistajaa suvun ulkopuolelle, ei metsätilojen mukaanotto perintö- ja lahjaverohuojennukseen ole yhdentekevää metsätaloudelle elinkeinona.

Metsän keskikoko on noin 27 hehtaaria Etelä-Suomessa, ja pirstoutuminen merkitsee yleensä metsänhoidon ja hakkuun vähenemistä, kun tilakoko pienenee. Tällaisen tilan lunastushinta on puustosta riippuen 50 000—100 000 euroa. Lahjaveroa menisi noin 5 600—16 000 euroa. Sukupolvenvaihdoksen verotulojen, noin 50 miljoonaa euroa, saamatta jääminen tulee valtiolle pääosaltaan takaisin, kun yleensä käy niin, että omis-

tajan vanhetessa työt niin hakkuu- kuin hoitopuolellakin jäävät tekemättä ja teettämättä. Uuden isännän tullessa tilalle hoitotyöt käynnistyvät yhdessä hakkuiden kanssa.

Tilan pirstoutuessa perinnönjaon yhteydessä vaikkapa tavalliseen kahteen osaan metsän taloudellinen hoitaminen voi käydä kannattamattomaksi. Eli työ jää tekemättä ja siitä yleensä mukana seuraava taloudellinen hyöty niin metsäpaikkakunnalle kuin omistajan asuinkunnallekin jää saamatta. Metsä työllistää vielä nykyäänkin välittömästi noin neljä henkeä ja välillisesti toisen mokoman seurannaisvaikutuksista puhumattakaan. Eikä kannata unohtaa, että puu on meillä uusiutuva luonnonvara, luonnonriikkaus, jonka merkitys BKT:stä on edelleen koko maassa 9,5 %, alueittain jopa yli 20 %.

Tällä hetkellä lähes joka toinen tilakauppa tuo uudeksi omistajaksi kaupunkilaisen, joka näin ollen oman työn ohessa on osa-aikainen metsänhoitaja. Hän yleensä käyttää palveluita metsäpaikkakunnalla, mikä merkitsee aina työtä ja toimeentuloa paikallisille, metsät kun edelleen ovat maalla, vaikka omistajat asuvat taajamissa ja kaupungeissa. Näin ollen sutjakka sukupolvenvaihdos ilman tarpeetonta taloudellista räsitettä, joksi perintö- ja lahjaverot voidaan mieltää, pitää omalla tavallaan maaseutua elinvoimaisena ja antaa siellä asuville mahdollisuuden työhön ja toimeentuloon. Metsätalouden rinnastaminen yritystoimintaan on tätä päivää, jossa osa-aikainen maanviljely tai muu yritystoiminta yhtä usein toimii palkatulla työvoimalla omistajan johtaessa toimintaa.

TPA 74/2006 vp — Tuija Nurmi /kok ym.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin met-
sätilojen saattamiseksi tasa-arvoiseen*

*asemaan perintö- ja lahjaverotuksessa
maatalouden ja muun yritystoiminnan
kanssa.*

Helsingissä 18 päivänä toukokuuta 2006

Tuija Nurmi /kok
Jouko Laxell /kok
Raija Vahasalo /kok
Arto Satonen /kok
Ben Zyskowitz /kok
Heikki A. Ollila /kok
Maija Perho /kok
Pekka Kuosmanen /kok
Jari Koskinen /kok
Suvi Lindén /kok
Esko Kurvinen /kok
Pertti Hemmilä /kok

Eero Akaan-Penttilä /kok
Marja Tiura /kok
Leena Harkimo /kok
Jari Vilén /kok
Martin Saarikangas /kok
Jyrki Katainen /kok
Jan Vapaavuori /kok
Hanna-Leena Hemming /kok
Anne Holmlund /kok
Lyly Rajala /kok
Kalevi Lamminen /kok